

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

H O T Ă R Î R E nr. _____
din _____
Chișinău

**cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea unor acte normative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

**Viceprim-ministru,
ministrul infrastructurii și dezvoltării regionale**

Andrei Spânu

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

Ministrul justiției

Sergiu Litvinenco

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea unor acte normative**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. - La articolul 84 din Legea nr.1515/1993 privind protecția mediului înconjurător (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova (Partea I), 1993, nr.10, art.283), cu modificările ulterioare, litera c) se abrogă.

Art. II - Legea nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007 nr. 21-24, art. 68), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Pe tot parcursul legii textul „Fondul național pentru dezvoltare regională” se substituie cu textul „Fondul național pentru dezvoltare regională și locală”, iar textul „Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale” se substituie cu textul „Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale”.

2. La articolul 1 textul noțiunii „*Fond național pentru dezvoltare regională*” se completează cu sintagma „și locală”.

3. La articolul 12¹:

la alineatul (1) după cuvintele „dezvoltare regională” se completează cu sintagma „și locală”;

se completează cu alineatele (2¹) și (4¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Sursele de constituire a Fondului național pentru dezvoltare regională și locală sunt: alocațiile anuale de la bugetul de stat, surse ale partenerilor de dezvoltare, alte surse ce nu contravin legii”;

„(4¹) Distribuirea anuală a resurselor financiare alocate Fondului național pentru dezvoltare regională și locală se va realiza separat pentru planul anual de finanțare în domeniul dezvoltării regionale și planul anual de finanțare în domeniul dezvoltării locale, în conformitate cu decizia Consiliului Național”.

Art. III - La articolul 7 din Legea nr.128/2014 privind performanța energetică a clădirilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.297–309, art.609), cu modificările ulterioare, litera j) se abrogă.

Art. IV - Articolul 19 din Legea nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.69–77, art.117), cu modificările ulterioare, se abrogă.

Art. V - Legea nr.276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.67–71, art.93), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 17 din Prioritatea III - litera a) sintagma „publice” se exclude.

2. La articolul 23:

la alineatul (7) litera a) cuvântul „publice” se exclude.

la alineatul (11) litera a) cuvântul „publice” se exclude.

Art. VI - Legea nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.309–320, art.476), se modifică după cum urmează:

1. La articolul 8, alineatele (12) - (13) se abrogă.

2. La articolul 10, alineatul(2):

la litera e) textul „cu asistența autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice,” se exclude.

la litera f) textul „precum și corectitudinea acordării finanțărilor;” se exclude.

la alineatul (3) textul „precum și asigură implementarea măsurilor prin intermediul autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice.” se exclude.

3. La articolul 11:

la alineatul (1) textul „inclusiv prin atragerea și gestionarea resurselor financiare în vederea finanțării și promovării proiectelor în domeniul eficienței energetice.” se exclude.

la alineatul (3) textul „din veniturile financiare obținute ca urmare a administrării mijloacelor financiare atrase din surse externe, conform acordurilor,” se exclude.

alineatele (5), (6), (8) și (9) se abrogă;

4. La articolul 12:

la alineatul (1) literele e), f), g), h), j), k) și o) se abrogă.

alineatul (5) se abrogă.

Art. VII. (1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2022.

(2) Guvernul, în termen de 1 lună de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

- va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- va elabora actele normative necesare pentru implementarea prezentei legi.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

1. Denumirea autorului, și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul legii cu privire la modificarea unor acte normative a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile acestuia

În rezultatul reformei administrației publice centrale, realizate în perioada august - septembrie 2021, odată cu instituirea unui nou Guvern al Republicii Moldova, a fost creat prin reorganizare, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, instituție care a preluat responsabilitatea gestionării proiectelor investiționale. Astfel, în rezultatul analizei portofoliului de proiecte, implementat prin intermediul celor cinci fonduri naționale existente (Fondul Ecologic Național, Fondul Național pentru Dezvoltare Regională, Fondul Rutier, Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, Fondul de Eficiență Energetică) s-a constatat că tipologia proiectelor implementate este aproape similară, fiind necesară realizarea unei reorganizări a proceselor investiționale, asigurând astfel realizarea următoarelor obiective:

- raționalizarea structurii administrației publice centrale;
- asigurarea unui management centralizat al proiectelor investiționale și a sinergizării intervențiilor de dezvoltare a teritoriului țării;
- crearea unui mecanism instituțional unic pentru alocarea resurselor financiare pentru proiecte din domenii similare;
- evitarea dublării funcțiilor administrației publice centrale în gestionarea proiectelor investiționale în domenii similare.

Domeniile finanțate din sursele celor 4 fonduri sunt (excepție Fondul Rutier, care are destinație exhaustivă):

- a. Apeducte și sisteme de canalizare;
- b. Eficiența energetică a clădirilor, iluminat stradal și proiecte pilot de utilizare a energiei regenerabile;
- c. Turism și patrimoniu cultural;
- d. Dezvoltarea infrastructurii de afaceri;
- e. Drumuri locale și regionale;
- f. Construcția infrastructurii locale sociale și de agrement;
- g. Proiecte menite să consolideze capacitățile operatorilor de servicii municipale / comunale, prin procurarea de echipamente, utilaje și mașini specializate.

Prin urmare, deși proiectele implementate din sursele fondurilor naționale sunt similare, acestea sunt gestionate de diferite autorități publice centrale, fiind constatată lipsa unei sinergii a intervențiilor la nivel regional și local, și imposibilitatea asigurării unui proces unic de monitorizare a investițiilor prin delimitarea clară a domeniilor ce urmează a fi finanțate din sursele fondurilor naționale.

Adoptarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative a fost inițiată de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și este condiționată de necesitatea realizării prevederilor Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă și a celei de a doua dimensiuni a calității vieții, expuse în proiectul Strategiei Naționale de Dezvoltare Moldova 2030: „Creșterea accesului oamenilor la infrastructura fizică, utilități publice și condiții de locuit”.

Prin realizarea reformelor vizând gestionarea resurselor financiare alocate dezvoltării infrastructurii naționale, se va contribui direct la atingerea următoarelor Obiective de Dezvoltare Durabilă:

ODD 1 „Eliminarea sărăciei în toate formele sale, pretutindeni” - acțiunile propuse vor conduce la creșterea nivelului de trai prin asigurarea accesului populației la infrastructură și servicii publice de calitate;

ODD 6 „Apă curată și igienă” - acțiunile propuse vin să asigure populația țării cu acces la surse de apă potabilă de calitate, contribuind astfel la reducerea bolilor cauzate de lipsa apei de calitate, inclusiv prin asigurarea accesului la surse de sanitație, fapt care va reduce gradul de poluare a apelor și solurilor;

ODD 7 „Asigurarea pentru toți a accesului la energia accesibilă, fiabilă, durabilă și modernă” - prin realizarea investițiilor în utilizarea energiei regenerabile;

ODD 9 „Construirea unei infrastructuri reziliente, promovarea industrializării incluzive și durabile și promovarea inovării” - acțiunile propuse vor contribui la dezvoltarea infrastructurii de afaceri și a centrelor regionale de inovare, constituite în comun cu mediul academic existent;

ODD 11 „Asigurarea integrării orașelor și așezărilor umane în condiții de siguranță, reziliență și durabilitate”.

3. Descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Adoptarea prezentului act normativ nu presupune o acțiune de armonizare a legislației naționale cu cea a Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prevederile actului normativ introduc un șir de modificări privitor la mecanismele de finanțare a proiectelor investiționale pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Prin urmare, în rezultatul reformei autorităților publice centrale, realizate odată cu constituirea noului Guvern în perioada august-septembrie 2021, a fost constituit Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Astfel, pentru a asigura sinergizarea proceselor de implementare a proiectelor investiționale în Republica Moldova, se propune identificarea unor mecanisme de implementare a proiectelor prin separarea domeniilor de intervenție finanțate din cele 5 fonduri naționale disponibile (Fondul național pentru dezvoltare regională, Fondul ecologic național, Fondul pentru eficiență energetică, Fondul rutier și Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural).

Astfel, pentru a asigura o ierarhizare a proceselor și în același timp pentru a asigura un cadru unic de planificare a intervențiilor la nivel regional și local, se propune constituirea **Fondului național pentru dezvoltare regională și locală**, care va fi format din resursele actuale ale Fondului național pentru dezvoltare regională, proiectele investiționale din domeniul alimentării cu apă și canalizare finanțate din sursele Fondului ecologic național, proiectele investiționale finanțate din sursele Fondului pentru eficiență energetică și proiectele investiționale din domeniul dezvoltării rurale (în special proiecte de alimentare cu apă și canalizare, turism și infrastructură locală) finanțate din sursele Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural.

De asemenea, se propune unificarea procedurilor de aprobare a finanțării proiectelor din domeniile menționate mai sus, prin constituirea Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale, în baza actualului Consiliu Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale, în componența acestuia fiind incluși și reprezentanți ai autorităților publice locale de nivelul I. Competențele Consiliului Național și regulamentul de activitate al acestuia vor fi aprobate prin hotărâre de Guvern.

Atribuțiile Consiliului național, vor fi delimitate ulterior în atribuții aferente domeniului dezvoltării regionale și separat atribuții de aprobare a deciziilor de finanțare a proiectelor de dezvoltare locală.

Această delimitare este importantă pentru a sinergiza eforturile de finanțare a proiectelor investiționale în unele domenii și asigurarea unui cadru instituțional unic, considerând inclusiv impactul și imperiozitatea delimitării politicii de dezvoltare regională de intervențiile investiționale aprobate la nivel local.

Astfel, deși va exista o singură sursă de finanțare, Fondul național de dezvoltare regională și locală, resursele acestuia, aprobate anual prin legea bugetului de stat, vor fi distribuite prin decizia Consiliului național, pentru implementarea a două planuri anuale de finanțare:

- Planul anual de finanțare a proiectelor de dezvoltare regională, care va include proiecte de dezvoltare regională, selectate și aprobate conform unei hotărâri de Guvern;
- Planul anual de finanțare a proiectelor de dezvoltare locală, care va include proiecte de dezvoltare locală, selectate și aprobate conform unei hotărâri de Guvern.

5. Fundamentarea economico-financiară

În prezent, din Fondul național pentru dezvoltare regională sunt în proces de implementare **12 proiecte cu un cost total de 437,2 milioane lei;**

Din mijloacele Fondului ecologic național se implementează **241 de proiecte în domeniul alimentării cu apă și sanitație, ale căror valoare totală constituie 2,95 mlrd lei, dintre care contribuția FEN este de 1,14 mlrd lei, iar suma restantă este de 693 mln lei.**

Din Fondul pentru eficiență energetică – la moment se implementează **59 de proiecte cu un cost total de implementare de 192 mln lei, dintre care contribuția FEE este de 73 mln lei, iar valoarea ce urmează a fi debursată este de 47,9 mln lei.**

Din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural - la moment se **implementează 169 proiecte de dezvoltare rurală, cu un cost total de implementare de 233,3 mln lei, contribuția Fondului fiind de 187,5 mln lei, dintre care spre achitare au rămas 98 mln lei.**

În cazul Fondului ecologic național și a Fondului pentru eficiență energetică, majoritatea proiectelor aprobate spre finanțare sunt inițiate în perioada anilor 2013-2016. Reieșind din normativele naționale în domeniul construcțiilor și în special a Hotărârii Guvernului nr. 1129/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajustarea periodică a valorii contractelor de achiziții publice cu executare continuă, încheiate pe un termen mai mare de un an, operatorii economici sunt în drept să solicite actualizarea devizelor de cheltuieli generând astfel costuri suplimentare pentru implementarea proiectelor. Prin urmare, lipsa eficienței și a unui cadru operațional eficient privind monitorizarea implementării proiectelor, creează premise de creștere a costurilor de implementare.

Mai mult, necesitatea ajustării cadrului operațional de implementare a proiectelor investiționale și consolidarea capacității instituțiilor naționale, este una imperioasă și va contribui direct la eficientizarea implementării proiectelor investiționale, evitând riscuri de creștere a costurilor de implementare, precum și va asigura accesul populației la infrastructura construită în termeni rezonabili, conform termenilor de timp agreeți la selectarea proiectelor.

Implementarea proiectului prezentului act normativ nu necesită resurse financiare suplimentare.

6. Modul de încorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare:

Prevederile prezentului act normativ stabilesc necesitatea realizării unor șir de modificări ale actelor normative subsidiare, care vor reglementa modul de finanțare a proiectelor investiționale, în acest scop fiind necesară adoptarea ulterioară a unor actele normative aferente acțiunilor

privind asigurarea proceselor de finanțare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală. În acest scop proiectul dispune că, Guvernul, în termen de 1 lună de la data intrării în vigoare a prezentei legi: - va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege; - va elabora actele normative necesare pentru implementarea prezentei legi.
7. Avizare și consultarea publică a proiectului
În procesul de elaborare a proiectului de act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale, prevăzute de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, și Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului. Proiectul legii și Nota informativă sunt disponibile publicului pe pagina web oficială a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, rubrica Transparența decizională/Proiecte de documente și pe pagina web www.particip.gov.md.
8. Constatările expertizei anticorupție
9. Constatările expertizei de compatibilitate
10. Constatările expertizei juridice

Ana MARDARE

Secretar de stat